

Visoki predstavnik naveo potrebne radnje koje se trebaju poduzeti nakon skandala sa Zavodom "Orao"

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, danas je u Sarajevu naveo korake koje organi Republike Srpske i BiH moraju poduzeti nakon što je otkriveno da je Zrakoplovni zavod "Orao" iz Bijeljine vršio prodaju oružja Iraku, što predstavlja kršenje i Daytonskog mirovnog sporazuma i rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a. Na konferenciji za novinare, koja je danas održana u Sarajevu, Visoki predstavnik je pozvao na brzo i adekvatno djelovanje, prvenstveno u smislu istrage kako bi se osiguralo da odgovorne osobe snose posljedice, i isto tako u smislu reformi koje su sada suštinski bitne i neophodne.

"Kratkoročno, mora se provesti potpuna i javna istraga. U nju će trebati da se uključe državni organi, budući da Država ima konačnu odgovornost da osigura da BiH poštuje rezolucije UN-a", rekao je Visoki predstavnik, dodavši da oni koji su politički odgovorni za dovođenje BiH na rub međunarodne osude i u status parije moraju snositi posljedice."

U srednjoročnom i dugoročnom periodu, Visoki predstavnik je pozvao na punu suradnju organa RS u uspostavljanju sustava kojima će se osigurati da se slična kršenja međunarodnog prava ne ponove. Visoki predstavnik naveo je četiri koraka:

Prvo, potpuna provedba odluke Vijeća ministara BiH o klasifikaciji roba za izvozni i uvozni režim. Ovo znači da će Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH davati finalno odobrenje za izvoz oružja iz BiH. Visoki predstavnik je naglasio da ovaj poboljšani sustav nadzora i kontrole izvoza oružja mora biti uspostavljen do 15. studenoga ove godine.

Drugo, visoki predstavnik je pozvao na "temeljitu reviziju načina kontrole granica BiH, i adekvatnog praćenja izvoza i uvoza... mora doći do temeljitih reformi".

Treće, mora se provesti detaljna revizija entitetskih obrambenih struktura i ojačati sustavi civilne demokratske kontrole. "Jasno je da sadašnji sistem omogućava dijelovima obrambene industrije da djeluju izvan transparentne političke kontrole" rekao je Visoki predstavnik.

Četvrto, Visoki predstavnik je naglasio da "se mora uspostaviti jasna linija odgovornosti putem ojačanog Stalnog povjerenstva za vojna pitanja (SCMM). Od novih članova Predsjedništva se očekuje da ovo pitanje tretiraju kao urgentan prioritet".

Današnjoj konferenciji za novinare prisustvovali su Visoki predstavnik, zapovjednik SFOR-a, šef misije OSCE-a za BiH, zamjenik specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN-a u BiH i predstavnik Predsjedništva EU iz Danske. Konferencija na ovako visokoj razini ukazuje na krajnju ozbiljnost afere "Orao". Ove organizacije su se složile da će prvi zamjenik visokog predstavnika, Don Hays, koordinirati ulogu međunarodne zajednice u ovoj aferi.